

Lausunto

12.06.2020

Asia: VN/5698/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain 48 luvun 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit suojeluesityksenteko-oikeutta ja suojeluesityksestä kuulemista koskeviin ehdotuksiin

Keski-Suomen alueellisen vastuumuseon – Keski-Suomen museon näkemyksen mukaan rekisteröityjen yhteisöjen esityksenteko-oikeuden laajentaminen mm. asukasyhdistyksille lisää rakennussuojelusta ja omasta ympäristöstä kiinnostuneiden vaikutusmahdollisuuksia.

Museovirastoa tulee kuulla aina asiantuntijaviranomaisena, kuten nykyisessäkin laissa. Lakiehdotuksen mukaan alueellista vastuumuseota voidaan kuulla ELY-keskuksen harkinnan perusteella. Se on tärkeää, kun punnitaan erityisesti paikallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennusperinnön suojeluarvoja. Alueellisella vastuumuseolla on kokoelmissaan kuntien rakennusinventointeja ja rakennushistoriallisia selvityksiä, joista on hyötyä suojeluarvojen määrittelyssä ja suojelupäätösten valmistelussa.

Kommentit alustusmenettelyn purkamiseen ja muutoksenhakua koskeviin ehdotuksiin

Esitys poistaa ympäristöministeriöltä yksittäisiin suojelupäätöksiin liittyvät tehtävät sujuvoittaa ympäristöhallintoa ja lisää alueellisen viranomaistyön vaikuttavuutta.

Alueellisen vastuumuseon näkökulmasta tämä yksinkertaistaa suojeluprosessia, suojeluesitysten käsittelyä, nopeuttaa päätösten saamista ja tekee rakennusperintölaista käytännönläheisemmän työkalun suojelutilanteissa.

Kommentit ehdotettuihin poikkeamisluvan edellytyksiin ja lupamenettelyyn

Rakennusperintölakiin ehdotettu lisäys mahdollisuudesta poiketa suojelupäätöksestä on kevyempi tapa ratkaista rakennussuojelun ristiriitatilanteita kuin pitkäprosessinen ja aikaa vievä suojelupäätöksen muuttaminen. Suojelumääräyksiä laadittaessa voi joskus olla vaikea ennalta tunnistaa, miten määräykset toimivat kohteeseen liittyvissä välttämättömissä muutostarpeissa. On hyvä, että on mahdollista joustavoittaa rakennuksen käyttöä ilman uutta suojelupäätöstä. Poikkeusluvan tulee aina perustua Museoviraston antamaan lausuntoon.

Keski-Suomen alueellisen vastuumuseon mielestä lakisuojellun rakennuksen purkukielto tulee säilyttää ehdottomana, jotta kulttuurihistorialliset arvot eivät häviä.

Kommentit korvaussäätelyä koskeviin ehdotuksiin

-

Kommentit ehdotuksiin, jotka koskevat rikostunnusmerkistöjä sekä menettelyä rikosasioissa ja tarkastuksissa

ELY-keskukselle ehdotettu ensisijainen valvontaviranomaisen vastuuasema rakennusperintölain vastaisten rakennussuojelurikkomusten ja -rikosten käsittelyssä on alueellisen vastuumuseon mielestä oikea tapa ennakoita ja varmistaa rakennusperintölain toteutumista käytännön rakennussuojelutyössä. Museovirastolla säilyy asiantuntijarooli ja valvontatehtävät. Sekä rakennussuojelurikkomuksessa (23 §) että rakennussuojelurikoksessa (rikoslaki) luvan ehtojen rikkominen on hyvä lisäys lakiin.

Kommentit viranomaisten tiedonsaantioikeutta koskevaan ehdotukseen

Ehdotettu lisäys rakennusperintölakiin viranomaisten oikeudesta saada asiankäsittelyä varten tarvittavia tietoja on erityisen tärkeä.

Muita huomioita esitysluonnoksesta

-

Voutilainen Heli-Maija
Jyväskylän kaupunki/museopalvelut